

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA

Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md,
www.calm.md

Nr.69 din 7 aprilie 2020

Către:
Ministerului Educației, Culturii și Cercetării

Aviz

la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea bibliotecilor publice (număr unic 215/MECC/2020)

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea bibliotecilor publice.

CALM a analizat prevederile proiectului HG în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL), stabilind următoarele.

Prin proiectul Hotărârii Guvernului se aprobă Regulamentului privind evaluarea bibliotecilor publice, în care sunt stabilite norme unitare pentru realizarea procedurii de evaluare a bibliotecilor publice, cerințe minime obligatorii pentru organizarea și funcționarea bibliotecilor publice, orientarea și optimizarea activității acestora, precum și stimularea motivației personalului bibliotecilor publice de a spori performanțele bibliotecii, în legătură cu determinarea categoriei de evaluare a bibliotecii/categoria instituției, de care va depinde salarizarea personalului.

2. Legislația aplicabilă

- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14
- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă, nr. 435 din 28.12.2006;
- ❖ Legea privind administrația publică locală, nr. 436 din 28.12.2006;
- ❖ Legea cu privire la biblioteci, nr.160 din 20.07.2017

3. Constatări/obiectii

În urma analizei proiectului HG, CALM a remarcat următoarele:

Potrivit pct.7 din Regulamentul privind evaluarea bibliotecilor publice (în continuare Regulament), evaluarea bibliotecii publice se realizează de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării în cooperare cu autoritatea publică, instituția sau entitatea care a constituit biblioteca și/sau în

subordinea sau în cadrul căreia aceasta activează, în baza unui ansamblu de criterii minime obligatorii și reprezintă procesul de stabilire a nivelului de corespundere a bibliotecii acestor criterii.

Pct.13 și pct.14 din Regulament prevăd, că în scopul realizării evaluării bibliotecilor publice, prin ordinul ministrului Educației, Culturii și Cercetării, în cooperare cu autoritatea publică, instituția sau entitatea care a constituit biblioteca și/sau în subordinea sau în cadrul căreia aceasta activează, se constituie comisii de evaluare, din care vor face parte, inclusiv: reprezentanți ai autorităților publice locale - în Comisia de evaluare a bibliotecilor din instituțiile de învățământ și a bibliotecilor specializate și Comisia de evaluare a bibliotecilor publice teritoriale; reprezentantul instituției sau entității care a constituit biblioteca și/sau în subordinea sau în cadrul căreia aceasta activează. Totodată, este obligatorie includerea în componența Comisiei de evaluare a bibliotecilor din instituțiile de învățământ și a bibliotecilor specializate și a Comisiei de evaluare a bibliotecilor publice teritoriale - a reprezentantului autorităților publice locale.

Susținem prevederile legale din Regulament expuse *supra*, însă vom evidenția mai multe aspecte care încalcă drepturile și interesele autorităților administrației publice locale în procesul de evaluare a bibliotecilor publice.

În I rând, atragem atenția asupra faptului, că deși este obligatorie includerea în componența Comisiei de evaluare a bibliotecilor din instituțiile de învățământ și a bibliotecilor specializate și a Comisiei de evaluare a bibliotecilor publice teritoriale a reprezentantului autorităților publice locale, nu este obligatorie includerea în componența Comisiilor de evaluare respective a reprezentantului instituției sau entității care a constituit biblioteca și/sau în subordinea sau în cadrul căreia aceasta activează, cu toate că posibilitatea este reglementată. Totodată, cu toate că includerea în componența Comisiei de evaluare a reprezentantului autorităților publice locale este obligatorie, în ceea ce privește participarea obligatorie a acestuia, precum și a reprezentantului instituției sau entității care a constituit biblioteca și/sau în subordinea sau în cadrul căreia aceasta activează reglementări nu sunt prevăzute.

În al II-a rând, atragem atenția asupra prevederilor pct.15 din Regulament care prevăde, că în calitate de membru al comisiei de evaluare poate fi desemnată persoana care: 1) are cunoștințe și experiență în domeniul biblioteconomiei și științelor informării, învățământului, managementului sau altor domenii de activitate tangente activității bibliotecii; 2) are studii superioare.

Aceste criterii nu pot fi aplicate reprezentanților autorităților publice locale și reprezentantului instituției sau entității care a constituit biblioteca și/sau în subordinea sau în cadrul căreia aceasta activează, deoarece deținerea unor cunoștințe și experienței în domeniul biblioteconomiei/ altor domenii de activitate tangente activității bibliotecii, precum și a studiilor superioare ar constitui un impediment pentru participarea reprezentanților autorităților publice locale, precum și a reprezentanților caselor/centrelor de cultură, în special din sate, unde unor astfel de cerințe poate corespunde numai bibliotecarul bibliotecii publice teritoriale.

În același context, reprezentanții autorităților publice locale și reprezentantul instituției sau entității care a constituit biblioteca și/sau în subordinea sau în cadrul căreia aceasta activează nu pot deține statutul de membru-raportor, deoarece au alte obligații funcționale de bază și nu au posibilitatea să întocmească raporturi de evaluare a bibliotecilor.

În al III-a rând, atragem atenția asupra prevederilor pct.29 din Regulament care prevăde, că cheltuielile legate de organizarea și asigurarea tehnică a activității comisiilor de evaluare se asigură din contul bugetului Ministerului Educației, Culturii și Cercetării. Nu avem obiecții față de această prevedere. Problema o observăm în divergența dintre Fundamentarea economico-financiară a PHG și norma din pct.29 din Regulament: "Fundamentarea economico-financiară Implementarea Regulamentului se va asigura din contul bugetului de stat și a bugetelor locale, în limita resurselor prevăzute pentru dezvoltarea bibliotecilor. De menționat că bugetul mediu anual al unei biblioteci publice teritoriale la momentul actual este de 70-80 mii lei, inclusiv plata salarială. Autorii proiectului au realizat testări de evaluare și prognozează trecerea de la categoria IV la III a 3-4 biblioteci per raion/municipiu. În mare parte bibliotecile își vor menține/argumenta categoria deținută, unele vor trece la o categorie mai joasă. Având în vedere că Legea 160/2017 cu privire la

biblioteci a intrat în vigoare peste 18 luni după publicarea sa, se consideră că autoritățile centrale și locale au avut suficient timp să elaboreze și să aprobe bugetele respective conform tuturor procedurilor legale, nefiind necesare cheltuieli suplimentare neplanificate."

De asemenea, vom menționa importanța prevederii de la pct.52 din Regulament care prevăde, că în cazul în care directorul bibliotecii sau conducătorul autorității publice, instituției sau entității care a constituit biblioteca și/sau în subordinea sau în cadrul căreia aceasta activează nu este de acord cu hotărârea comisiei de evaluare, o poate contesta la Ministerul Educației, Culturii și Cercetării în termen de 30 de zile de la primirea hotărârii.

4. Propuneri și recomandări

În vederea îmbunătățirii prevederilor proiectului Hotărârii Guvernului, propunem următoarele modificări ale Regulamentului:

- Pct.14 subpunctul 4) din Regulament se completează cu textul: "- în Comisia de evaluare a bibliotecilor din instituțiile de învățământ și a bibliotecilor specializate și Comisia de evaluare a bibliotecilor publice teritoriale;"

- La pct.14 din Regulament, ultima propoziție după textul "- și a reprezentantului autorităților publice locale" se completează cu textul ", reprezentantului instituției sau entității care a constituit biblioteca și/sau în subordinea sau în cadrul căreia aceasta activează"

- Pct.14 din Regulament, după ultima propoziție se completează cu textul: "Este obligatorie prezența reprezentanților autorităților publice locale și reprezentantului instituției sau entității care a constituit biblioteca și/sau în subordinea sau în cadrul căreia aceasta activează în calitate de membri a Comisiei de evaluare a bibliotecilor din instituțiile de învățământ și a bibliotecilor specializate și a Comisiei de evaluare a bibliotecilor publice teritoriale, în cadrul desfășurării procedurii de evaluare a bibliotecii publice."

- Pct.15 din Regulament se completează cu textul: "Aceste criterii nu se aplică reprezentanților autorităților publice locale și reprezentantului instituției sau entității care a constituit biblioteca și/sau în subordinea sau în cadrul căreia aceasta activează."

- Pct.39 din Regulament după prima propoziție se completează cu textul: "Reprezentanții autorităților publice locale și reprezentantul instituției sau entității care a constituit biblioteca și/sau în subordinea sau în cadrul căreia aceasta activează nu vor deține statutul de membru-raportor."

- Modificarea Fundamentării economico-financiare din Nota informativă a PHG, astfel ca aceasta să corespundă prevederilor pct.29 din Regulament.

Ținând cont de cele menționate, CALM consideră că proiectul HG poate fi propus pentru aprobare, doar după modificarea prevederilor menționate mai sus.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Exec: C. Scorțescu,
expert CALM
tel. 22 35 09